

Sikkerhetsdatablad

iflg. forordning (EF) nr. 1907/2006, Artikkel 31

Trykkdato: 18.03.2015

Versjon 1

revidert den: 18.03.2015

Avsnitt 1: Identifikasjon av kjemikaliet og ansvarlig firma

1.1 Produktidentifikator

Handelsnavn: **PTFE SPRAY**

1.2 Relevante, identifiserte anvendelser av stoffet eller stoffblandingen, samt anvendelser som frarådes

Ikke noe mer relevant informasjon tilgjengelig.

Bruk av stoffet/ tilberedning

tørt smøremiddel

Bare for forsvarlig håndtering.

1.3 Enkeltopplysninger om foretaket som leverer sikkerhetsdatabladet

Produsent/leverandør:

BUCHER AG LANGENTHAL

MOTOREX-Schmiertechnik

Bern-Zürich-Strasse 31

CH-4901 Langenthal

Telefon +41 (0)62 919 75 75

Avdeling for nærmere informasjon: msds@motorex.com

1.4 Nødnummer:

Toksikologiske Information Centre, CH-8028 Zürich,

info@toxi.ch,

T. +41 (0) 44 251 51 51

Avsnitt 2: Viktigste faremomenter

2.1 Klassifisering av stoff eller stoffblanding

Klassifisering i henhold til EC-forskrift nr.1272/2008



Flamme

Flam. Aerosol 1 H222-H229 Ekstremt brannfarlig aerosol. Beholder under trykk: Kan eksplodere ved oppvarming.



Skin Irrit. 2 H315 Irriterer huden.

Eye Irrit. 2 H319 Gir alvorlig øyeirritasjon.

Aquatic Chronic 3 H412 Skadelig, med langtidsvirkning, for liv i vann.

Klassifisering iht. europeisk direktiv 67/548/EEC eller 1999/45/EC



F+; Ekstremt brannfarlig

R12: Ekstremt brannfarlig.

R52/53-67: Skadelig for vannlevende organismer, kan forårsake uønskede langtidsvirkninger i vannmiljøet. Damp kan forårsake dødsighet og svimmelhet.

Spesielle fareinformasjoner for mennesker og miljø:

Produktet må merkes ifølge beregningsprosedyren fastlagt i " EFs almennr direktiv for klassifisering av tilberedninger" - siste gyldige versjon.

Advarsel! Beholderen er under trykk.

Klassifiseringssystem:

Klassifiseringen tilsvare aktuelle EF-lister, men er supplementert med informasjonen fra faglitteratur og bedriftsinformasjoner.

(fortsatt på side 2)

NO

Sikkerhetsdatablad

iflg. forordning (EF) nr. 1907/2006, Artikkel 31

Trykkdato: 18.03.2015

Versjon 1

revidert den: 18.03.2015

Handelsnavn: PTFE SPRAY

(fortsatt fra side 1)

· 2.2 Etikettelementer

· Merking iht. bestemmelse (EC) Nr. 1272/2008

Produktet er klassifisert og merket i henhold til CLP-forordningen.

· Farepiktogrammer



GHS02 GHS07

· Signalord Fare

· Advarselsetninger

H222-H229 Ekstremt brannfarlig aerosol. Beholder under trykk: Kan eksplodere ved oppvarming.

H315 Irriterer huden.

H319 Gir alvorlig øyeirritasjon.

H412 Skadelig, med langtidsvirkning, for liv i vann.

· Sikkerhetssetninger

P101 Dersom det er nødvendig med legehjelp, ha produktets beholder eller etikett for hånden.

P102 Oppbevares utilgjengelig for barn.

P103 Les etiketten før bruk.

P210 Holdes borte fra varme, varme overflater, gnister, åpen flamme og andre antenningskilder. Røyking forbudt.

P251 Beholder under trykk: Må ikke punkteres eller brennes, selv ikke etter bruk.

P305+P351+P338 VED KONTAKT MED ØYNENE: Skyll forsiktig med vann i flere minutter. Fjern eventuelle kontaktlinser dersom dette enkelt lar seg gjøre. Fortsett skyllingen.

P321 Særlig behandling (se på etiketten).

P410+P412 Beskyttes mot sollys. Må ikke utsettes for temperaturer høyere enn 50 °C /122 °F.

P501 Innholdet / emballasjen skal avhendes i henhold til de lokale / regionale / nasjonale / internasjonale forskrifter.

· Ytterligere informasjoner:

Trykkbeholder. Skal beskyttes mot sollys og må ikke utsettes for temperaturer over 50 °C. Må ikke punkteres eller brennes, selv ikke når den er tom.

Må ikke anvendes i nærheten av åpen ild eller glødende materiale. Holdes vekk fra antenneskilder - Røyking forbudt.

· 2.3 Andre farer

· Resultater av PBT- og vPvB-vurdering

· **PBT:** Ikke brukbar.

· **vPvB:** Ikke brukbar.

Avsnitt 3: Stoffblandingers sammensetning og stoffenes klassifisering

· 3.2 Kjemisk karakterisering: Blandinger

· **Beskrivelse:** Blanding av nedenstående oppførte stoffer med ufarlige tilsetninger.

· Farlige innholdsstoffer:

(fortsatt på side 3)

NO

Sikkerhetsdatablad

iflg. forordning (EF) nr. 1907/2006, Artikkel 31

Trykkdato: 18.03.2015

Versjon 1

revidert den: 18.03.2015

Handelsnavn: PTFE SPRAY

(fortsatt fra side 2)

CAS: 106-97-8 EINECS: 203-448-7 Registreringsnummer: 01-2119474691-32	butan  F+ R12  Flam. Gas 1, H220; Press. Gas C, H280	50-70%
EC nummer: 921-024-6 Registreringsnummer: 01-2119475514-35-xxxx	Hydrokarboner C6-C7, n-alkaner, isoalkaner, cykliske, <5% n-heksan  Xn R65;  Xi R38;  F R11;  N R51/53 R67  Flam. Liq. 2, H225;  Asp. Tox. 1, H304;  Aquatic Chronic 2, H411;  Skin Irrit. 2, H315; STOT SE 3, H336	10-25%
CAS: 74-98-6 EINECS: 200-827-9 Registreringsnummer: 01-2119486944-21	propan  F+ R12  Flam. Gas 1, H220; Press. Gas C, H280	10-25%
CAS: 67-63-0 EINECS: 200-661-7 Registreringsnummer: 01-2119457558-25	propan-2-ol  Xi R36;  F R11 R67  Flam. Liq. 2, H225;  Eye Irrit. 2, H319; STOT SE 3, H336	10-25%
CAS: 75-28-5 EINECS: 200-857-2 Registreringsnummer: 01-2119485395-27	isobutan  F+ R12  Flam. Gas 1, H220; Flam. Liq. 1, H224; Press. Gas C, H280	1-2,5%
CAS: 5593-70-4 EINECS: 227-006-8	titanium tetrabutanolate  Xi R38-41 R10  Flam. Liq. 3, H226;  Eye Dam. 1, H318;  Skin Irrit. 2, H315	1-2,5%
CAS: 78-78-4 EINECS: 201-142-8	2-metylbutan  Xn R65;  F+ R12;  N R51/53 R66-67  Flam. Liq. 1, H224;  Asp. Tox. 1, H304;  Aquatic Chronic 2, H411;  STOT SE 3, H336	0,25-1%

Ytterligere informasjon:

Partikkelstørrelsen av Teflon deler er 5 µm

Teksten til de fareangivelsene som er inkludert her, kan konsulteres i kapittel 16.

Avsnitt 4: Førstehjelpstiltak**4.1 Beskrivelse av førstehjelpstiltak****Etter innånding:** Frisklufttilførsel, ved besvær oppsøkes lege.**Etter hudkontakt:** Fjern rester med såpe og vann.**Etter øyekontakt:**

Skiplø øynene med åpne øyenlokk i flere minutter under rennende vann og tilkall lege.

Etter svelging: Ved fortsatt besvær må lege konsulteres.**4.2 De viktigste symptomer og effekter, både akutt og forsinket**

Ikke noe mer relevant informasjon tilgjengelig.

4.3 Indikasjon på omgående medisinsk hjelp eller påkrevet spesialbehandling

Ikke noe mer relevant informasjon tilgjengelig.

NO

(fortsatt på side 4)

Sikkerhetsdatablad

iflg. forordning (EF) nr. 1907/2006, Artikkel 31

Trykkdato: 18.03.2015

Versjon 1

revidert den: 18.03.2015

Handelsnavn: PTFE SPRAY

(fortsatt fra side 3)

Avsnitt 5: Tiltak ved brannslukning

- **5.1 Slökkemiddel**
- **Egnede slukningsmidler:** CO₂, sand, slukningspulver. Bruk ikke vann.
- **Av sikkerhetsgrunner ikke egnede slukningsmidler:** Vann i full stråle
- **5.2 Spesielle farer som oppstår pga. substanser eller blandinger**
Ikke noe mer relevant informasjon tilgjengelig.
- **5.3 Informasjon vedr. brannbekjempelse**
- **Spesielt verneutstyr:** Ingen spesielle tiltak nødvendig.

Avsnitt 6: Tiltak ved utilsiktet utslipp

- **6.1 Personlige vernetiltak, verneutstyr og prosedyrer ved nødsituasjoner**
Ta på beskyttelsesdrakt. Hold ubeskyttede personer borte.
- **6.2 Miljøverntiltak:**
Forhindre at produktet kommer ned i kloakk eller vassdrag.
Ansvarlige myndigheter varsles hvis produktet er kommet ned i vassdrag eller kloakk.
La ikke produktet komme ned i kloakk/overflatevann/grunnvann.
- **6.3 Metoder og materiale for oppsamling og opprensing:**
Sørg for tilstrekkelig ventilasjon.
Skiell ikke bort med vann eller med vannholdige rengjøringsmidler.
- **6.4 Henvisning til andre avsnitt**
Informasjoner om sikker håndtering, se kapittel 7.
Informasjoner om personlig beskyttelsesutstyr, se kapittel 8.
Informasjoner om bortskaffelse/deponering, se kapittel 13.

Avsnitt 7: Håndtering og oppbevaring

- **7.1 Forholdsregler for sikker håndtering** Beholderne må åpnes og håndteres forsiktig.
- **Henvisninger om brann- og eksplosjonsvern:**
Bruk av åpen ild forbudt - røyking forbudt.
Gjør tiltak mot elektrostatisk oppladning.
Merk: Beholderen står under trykk. Beskyttes mot solpåvirkning og temperaturer over 50 °C. Må ikke åpnes med makt eller forbrennes, heller ikke etter bruken.
Sprøyt ikke mot flammer eller mot glødende gjenstander.
- **7.2 Vilkår for sikker lagring, inkl. eventuelle inkompatibiliteter**
- **Lagring:**
- **Krav til lagerrom og beholdere:**
Lagres på et kjølig sted.
Myndighetenes forskrifter for lagring av trykkgassemballasjer skal overholdes.
- **Informasjoner om felles lagring:** Ikke nødvendig.
- **Ytterligere informasjoner om lagervilkårene:**
Hold beholderne tett tillukket.
Ikke steng beholderne gasstett.
Lagres kjølig og tørt i godt tillukkede beholdere.
Beskyttes mot varme og direkte solpåvirkning.
- **Lagerklasse:** 2 B
- **7.3 Spesiell sluttbruk** Ikke noe mer relevant informasjon tilgjengelig.

Avsnitt 8: Eksponeringskontroll og personlig verneutstyr

- **Ytterligere informasjoner om utforming av tekniske anlegg:**
Ingen ytterligere informasjoner, se punkt 7.

(fortsatt på side 5)

Sikkerhetsdatablad

iflg. forordning (EF) nr. 1907/2006, Artikkel 31

Trykkdato: 18.03.2015

Versjon 1

revidert den: 18.03.2015

Handelsnavn: PTFE SPRAY

(fortsatt fra side 4)

8.1 Kontrollparametere

Komponenter med grenseverdier for arbeidsplass som må overholdes:

106-97-8 butan

AG | Langtidsverdi: 600 mg/m³, 250 ppm

74-98-6 propan

AG | Langtidsverdi: 900 mg/m³, 500 ppm

67-63-0 propan-2-ol

AG | Langtidsverdi: 245 mg/m³, 100 ppm

Ytterligere informasjoner: Basis: listene som var gyldige ved oppstillingen.

8.2 Begrensning og kontroll av eksponering

Personlig verneutstyr:

Generelle verne- og hygienetiltak: Vask hendene før arbeidspauser og ved arbeidets slutt.

Åndedrettsvern: Ikke nødvendig.

Håndvern:



Beskyttelseshansker

Hanskematerialet må være ugjennomtrengelig og bestandig overfor produktet /stoffet /blandingen.

På grunn av manglende tester kan det ikke gis noen anbefaling om hanskemateriale for produktet / tilberedningsprosessen/kjemikalieblandingen.

Hanskematerialet velges under hensyntagen til holdbarhetstid, gjennomtrengelighet og degradering.

hanskemateriale

Valget av egnet hanske er ikke bare avhengig av materiale, men også av andre kvalitetskjenneretegn og er forskjellig fra produsent til produsent. Da produktet representerer en sammensetning av flere stoffer, kan holdbarheten av hanskematerialet ikke forhåndsregnes, og denne må testes før bruk.

gjennomtrengingstid for hanskemateriale

Den nøyaktige holdbarhetstiden må bringes på det rene hos hanskeprodusenten og overholdes.

Øyevern:



Tettsittende vernebrille

Avsnitt 9: Fysiske og kjemiske egenskaper

9.1 Informasjon om grunnleggende fysiske og kjemiske egenskaper

alminnelige opplysninger

Utseende:

Form:

Flytende gass

Farge:

Gulaktig

Lukt:

Løsningsmiddellignende

Luktterskel:

Ikke bestemt.

pH-verdi:

Ikke bestemt.

Tilstandsendring

Smeltepunkt/smelteområde:

Ikke bestemt.

Kokepunkt/kokeområde:

Ikke brukbar, da aerosol.

Flammepunkt:

< -50 °C

Antennelighet (fast, gassformet):

Ikke brukbar.

Antennelsestemperatur:

365 °C (DIN 51794)

(fortsatt på side 6)

NO

Sikkerhetsdatablad

iflg. forordning (EF) nr. 1907/2006, Artikkel 31

Trykkdato: 18.03.2015

Versjon 1

revidert den: 18.03.2015

Handelsnavn: PTFE SPRAY

(fortsatt fra side 5)

· Spaltningstemperatur:	Ikke bestemt.
· Selvantennelighet:	Produktet er ikke selvantennelig.
· Ekspløsjonsfare:	Produktet er ikke ekspløsjonsfarlig. Dannelse av ekspløsjonsfarlige damp-/luftblandinger er dog mulig.
· Ekspløsjongrenser:	
Nedre:	1,5 Vol %
Øvre	12,0 Vol %
· Damptrykk ved 20 °C:	8300 hPa
· Tetthet ved 20 °C:	0,626 g/cm ³ (ASTM D 4052)
· relativt tetthet	Ikke bestemt.
· damptetthet	Ikke bestemt.
· fordampningshastighet	Ikke brukbar.
· Løslighet i / blandbarhet med vann:	Ikke, hhv. lite blandbar.
· Fordelingskoeffisient (n-oktanol/vann):	Ikke bestemt.
· Viskositet:	< 3 mm ² /s @40 °C
· Dynamisk:	Ikke bestemt.
· Kinematisk:	< 3 mm ² /s @40 °C (DIN 51562-1)
· VOC (EF)	79,39 %
· 9.2 Annen informasjon	Ikke noe mer relevant informasjon tilgjengelig.

Avsnitt 10: Stabilitet og reaktivitet

- **10.1 Reaktivitet**
- **10.2 Kjemisk stabilitet**
- **Termisk spaltning / vilkår som må unngås:** Ingen spaltning ved formålsriktig bruk.
- **10.3 Mulighet for farlige reaksjoner** Det kjennes ingen farlige reaksjoner.
- **10.4 Forhold som bør unngås** Ikke noe mer relevant informasjon tilgjengelig.
- **10.5 Inkompatible materialer:** Ikke noe mer relevant informasjon tilgjengelig.
- **10.6 Farlige nedbrytningsprodukter:** Ingen farlige spaltningssprodukter kjente.

Avsnitt 11: Opplysninger om helsefare

- **11.1 Informasjon om toksikologiske virkninger**
- **Akutt toksisitet:**
- **Primær irritasjonsvirkning:**
- **på huden:** Irriterer huden og slimhinnene.
- **på øyet:** Irriterende virkning.
- **Sensibilisering:** Ingen sensibiliserende virkning kjent

Avsnitt 12: Miljøopplysninger

- **12.1 Giftighet**
- **Akvatisk toksisitet:** Ikke noe mer relevant informasjon tilgjengelig.
- **12.2 Persistens og nedbrytbarhet** Ikke noe mer relevant informasjon tilgjengelig.
- **12.3 Bioakkumulasjonspotensial** Ikke noe mer relevant informasjon tilgjengelig.
- **12.4 Mobilitet i jord** Ikke noe mer relevant informasjon tilgjengelig.
- **Økotoksiske virkninger:**
- **Bemerkning:** skadelig for fisk

(fortsatt på side 7)

NO

Sikkerhetsdatablad

iflg. forordning (EF) nr. 1907/2006, Artikkel 31

Trykkdato: 18.03.2015

Versjon 1

revidert den: 18.03.2015

Handelsnavn: PTFE SPRAY

(fortsatt fra side 6)

- **Ytterligere økologiske informasjoner:**
- **Generelle informasjoner:**
Vannfareklasse 2 (D) (Self-klassifisering ifølge VwVwS, 17.05.1999): farlig for vann
Ikke la stoffet komme ned i grunnvannet, i vassdrag eller i kloakker.
Fare for drikkevann allerede ved utstrømning av små mengder i marken.
skadelig for vannorganismer
- **12.5 Resultater av PBT- og vPvB-vurdering**
- **PBT:** Ikke brukbar.
- **vPvB:** Ikke brukbar.
- **12.6 Andre skadelige virkninger** Ikke noe mer relevant informasjon tilgjengelig.

Avsnitt 13: Fjerning av kjemikalieavfall

- **13.1 Metoder for avfallsbehandling**
- **Anbefaling:** Må ikke bortskaffes sammen med husholdningsavfall. Må ikke komme ned i kloakk.

· Europeiske avfallslisten

16 05 04* gass i trykkbeholdere (herunder haloner) som inneholder farlige stoffer

- **Ikke rengjort emballasje:**
- **Anbefaling:**
Deponering i henhold til myndighetenes forskrifter.
Utskrevet beholdere kan inneholde brennbare eller eksplosive Damper.

Avsnitt 14: Opplysninger om transport

- **14.1 UN-nummer:**
- **ADR,ADN, IMDG, IATA** UN1950

- **14.2 Korrekt UN-forsendelsesbetegnelse**
- **ADR/ADN** 1950 AEROSOLBEHOLDERE
- **IMDG** AEROSOLS
- **IATA** AEROSOLS, flammable

· 14.3 transport fareklasser

· ADR/ADN



- **klasse** 2 5F Gasser
- **Fareseddel** 2.1

· IMDG, IATA



- **Class** 2.1
- **Label** 2.1

· 14.4 Emballasjegruppe:

- **ADR,ADN, IMDG, IATA** bortfaller

· 14.5 Miljøfarer:

- **Marine pollutant:** Nei

· 14.6 Særskilte forholdsregler for bruker Advarsel: Gasser

(fortsatt på side 8)

NO

Sikkerhetsdatablad

iflg. forordning (EF) nr. 1907/2006, Artikkel 31

Trykkdato: 18.03.2015

Versjon 1

revidert den: 18.03.2015

Handelsnavn: PTFE SPRAY

(fortsatt fra side 7)

· Kemler-tall:	-
· EMS-nummer:	F-D,S-U
· 14.7 Transport i bulk iht. anneks II til MARPOL 73/78 og til IBC-koden	Ikke brukbar.
· Transport/ytterligere informasjon:	
· ADR/ADN	
· Begrenset mengde (LQ)	1L
· Unntatte mengder (EQ)	Kode: E0 Ikke tillatt som unntatte mengder
· Transportkategori	2
· Tunnel restriksjonskode	D
· IMDG	
· Limited quantities (LQ)	1L
· Excepted quantities (EQ)	Code: E0 Not permitted as Excepted Quantity
· UN "Model Regulation":	UN1950, AEROSOLBEHOLDERE, 2.1

Avsnitt 15: Opplysninger om lover og forskrifter

- **15.1 Helse-, sikkerhets- og miljøforskrifter/lovgivning som gjelder spesielt for stoffet eller stoffblandingen**
Ikke noe mer relevant informasjon tilgjengelig.
- **15.2 Kjemisk sikkerhetsvurdering:** En kjemisk sikkerhetsvurdering er ikke utført.

Avsnitt 16: Andre opplysninger av betydning for helse, miljø og sikkerhet

Opplysningene er basert på vårt kjennskap i dag. De utgjør dog ingen forsikring om produkttegenskaper og er ikke grunnlag for noe kontraktsmessig rettsforhold.

- **Relevante satser**
 - H220 Ekstremt brannfarlig gass.
 - H224 Ekstremt brannfarlig væske og damp.
 - H225 Meget brannfarlig væske og damp.
 - H226 Brannfarlig væske og damp.
 - H280 Inneholder gass under trykk; kan eksplodere ved oppvarming.
 - H304 Kan være dødelig ved svelging om det kommer ned i luftveiene.
 - H315 Irriterer huden.
 - H318 Gir alvorlig øyeskade.
 - H319 Gir alvorlig øyeirritasjon.
 - H336 Kan forårsake døsighet eller svimmelhet.
 - H411 Giftig, med langtidsvirkning, for liv i vann.
- **R10 Brannfarlig**
- **R11 Meget brannfarlig**
- **R12 Ekstremt brannfarlig**
- **R36 Irriterer øynene**
- **R38 Irriterer huden**
- **R41 Fare for alvorlig øyeskade**
- **R51/53 Giftig for vannlevende organismer, kan forårsake uønskede langtidsvirkninger i vannmiljøet**
- **R65 Farlig: Kan forårsake lungeskade ved svelging**
- **R66 Gjentatt eksponering kan gi tørr eller sprukket hud**
- **R67 Damp kan forårsake døsighet og svimmelhet**

- **Avdeling som utsteder datablad:** Abteilung Produktsicherheit
- **Forkortelser og akronymer:**
Flam. Gas 1: Flammable gases, Hazard Category 1

(fortsatt på side 9)

Sikkerhetsdatablad
iflg. forordning (EF) nr. 1907/2006, Artikkel 31

Trykkdato: 18.03.2015

Versjon 1

revidert den: 18.03.2015

Handelsnavn: PTFE SPRAY

(fortsatt fra side 8)

Flam. Aerosol 1: Flammable aerosols, Hazard Category 1
Press. Gas C: Gases under pressure: Compressed gas
Flam. Liq. 1: Flammable liquids, Hazard Category 1
Flam. Liq. 2: Flammable liquids, Hazard Category 2
Flam. Liq. 3: Flammable liquids, Hazard Category 3
Skin Irrit. 2: Skin corrosion/irritation, Hazard Category 2
Eye Dam. 1: Serious eye damage/eye irritation, Hazard Category 1
Eye Irrit. 2: Serious eye damage/eye irritation, Hazard Category 2
STOT SE 3: Specific target organ toxicity - Single exposure, Hazard Category 3
Asp. Tox. 1: Aspiration hazard, Hazard Category 1
Aquatic Chronic 2: Hazardous to the aquatic environment - Chronic Hazard, Category 2
Aquatic Chronic 3: Hazardous to the aquatic environment - Chronic Hazard, Category 3
- *** Data forandret i forhold til forrige versjon**

— NO —